

Aan de leden van de gemeenteraad van Waalre

Uw brief van	Uw kenmerk	Afdeling/Ambtenaar Bedrijfsvoering/S. Cannemeijer
Onderwerp Jaarverslag Twinning Ishøj	Ons kenmerk	Datum 19 juni 2018

VERZONDEN 20 JUNI 2018

Geachte leden van de raad,

Hierbij treft u aan het jaarverslag van het tweede jaar dat de gemeente Waalre een formele stedenband heeft met de gemeente Ishøj in Denemarken. Deze stedenband bestond al langere tijd informeel, maar is op 9 mei 2016 door tekening van een twinning overeenkomst door burgemeester Jan Brenninkmeijer van Waalre en burgemeester Ole Bjørstorp van Ishøj bekrachtigd. Deze twinning overeenkomst is als bijlage 1 bij dit verslag gevoegd.

In dit jaarverslag wordt u chronologisch geïnformeerd over de activiteiten die het afgelopen jaar in het kader van de stedenband hebben plaatsgevonden. Tevens wordt u geïnformeerd over de organisatorische en financiële kant van de stedenband.

Onderstaande bezoeken zijn afgelegd op basis van het programma Ishøj 2017, waarmee de raads werkgroep Ishøj heeft ingestemd.

1. Bezoek Social Committee Ishøj aan Waalre

Van maandag 13 maart 2017 tot en met woensdag 15 maart 2017 was een bestuurlijke / ambtelijke delegatie uit Ishøj bestaande uit 7 personen te gast in Waalre. Het betrof 5 leden van the Social Committee (raadsleden), de manager Elderly and Rehabilitation en de manager Civic and Social Service en tevens delegatieleider, Helle Pernille Madsen.

Wethouder Hanneke Balk en manager Sociale Ontwikkeling Marjo de Brouwer hebben de delegatie gedurende het hele programma begeleid. College- en raadsleden zijn in wisselende samenstelling aangesloten bij verschillende programmaonderdelen. De delegatie heeft overnacht in het Van der Valk Hotel.

Voor het bezoek is door zowel de delegatie uit Ishøj als door vertegenwoordigers van Waalre aangegeven naar welke onderwerpen men over en weer nieuwsgierig was en

waar mogelijk van elkaar geleerd zou kunnen worden. Op basis hiervan is het programma opgesteld.

De start van het bezoek op maandagmiddag was een lunch in 't Hazzo. Daarna heeft de delegatie de opening van de Kwiek beweegroute bijgewoond. Vervolgens hebben de rest van de middag onderlinge gesprekken in 't Hazzo plaatsgevonden. Dit aan de hand van presentaties die door een vertegenwoordiger uit Ishøj werden gegeven over Ishøj, Huiselijk Geweld, Dementie en Cocreatie en door een presentatie van het project Goed voor Mekaar door een vertegenwoordiger van Waalre. Hierbij is een bijbehorend filmpje getoond. Opvallend is dat door met elkaar over verschillende opgaven te spreken het duidelijk wordt dat er veel opgaven hetzelfde zijn, er ook veel overeenkomsten in aanpak zijn, maar er toch ook op punten wezenlijk anders naar zaken gekeken wordt en een andere aanpak wordt gekozen. Het levert weliswaar niet direct zaken op die je 1-op-1 zou overnemen, maar het levert wel inspiratie en ruimte op om steeds met een open blik naar problematieken en oplossingen te kijken in plaats van hier verkokerd naar te kijken. Aan het einde van de middag is men op de fiets naar restaurant Lugar gegaan voor het diner en om de dag af te sluiten.

Op dinsdag 14 maart 2017 stond een bezoek aan het Summa College aan de Willem de Rijkelaan 3 te Eindhoven op het programma. Hier heeft men een toelichting en een rondleiding gekregen. Centraal stond hierbij het onderwerp Innovaties in de zorg. Na de lunch is de delegatie terug naar Waalre gegaan, waar op de fiets een "Rondje Waalre" is gedaan. Onderweg zijn bezoeken gebracht aan Zorgkwekerij De Pimpernel en Zorgboerderij 't Angelag. Tijdens rondleidingen zijn de gasten bijgepraat over de activiteiten die daar plaatsvinden: De Pimpernel biedt mensen met een (arbeids)beperking een fijne en vooral veilige werkplek, 't Angelag biedt dagactiviteiten aan ouderen met geheugenproblemen en ouderen met een lichamelijke beperking. Deze initiatieven zijn door de delegatie uit Ishøj met veel belangstelling en waardering bekeken. De algemene conclusie was dat dergelijke initiatieven onontbeerlijk zijn in onze gewenste participatiemaatschappij. Op de terugweg is de nieuwbouw van het Huis van Waalre nog bekeken en met een borrel in 't Stationskoffiehuus kwam een einde aan het formele programma. Door de gemeente Waalre is die avond nog een diner aangeboden aan de Deense delegatie. Hierbij waren geen vertegenwoordigers van Waalre aanwezig in verband met een raadsbijeenkomst diezelfde avond.

Wethouder Hanneke Balk zegt achteraf het volgende over dit bezoek: "Hoewel de stedenband met Ishøj een activiteit van de gemeenteraad is, prijs ik mij gelukkig dat ik in 2017 intensief bij deze samenwerking betrokken mocht zijn. Vooral omdat enkele onderdelen dit jaar een relatie hadden met het sociaal domein. Bij het bezoek in maart van het 'Social Committee' uit Ishøj was door ons aangedrongen op delegatieleden die inhoudelijke kennis hebben. Nu we de "kennismakingsfase" voorbij zijn willen we het over de inhoud hebben. Dat heeft heel goed uitgewerkt, bij alle activiteiten merkte je dat de Denen betrokken waren bij de onderwerpen. Dat heeft voor mij de waarde van het bezoek bepaald".

2. Bezoek scouting Waalre aan Ishøj

Door een groep van 10 Explorers van Scouting Waalre was reeds in 2016 aangegeven dat zij belangstelling hadden voor een uitwisseling met de scouting in Ishøj. Dit werd van harte ondersteund door de raadswerkgroep Ishøj. Vanuit de gemeente is contact gelegd met de Twinning-coördinator in Ishøj om het contact tussen beide scoutinggroepen tot stand te brengen. Waar in eerste instantie belangstelling vanuit Ishøj leek te bestaan voor een uitwisseling, bleek het uiteindelijk, ondanks diverse pogingen het contact tussen beide scoutinggroepen tot stand te brengen, onmogelijk concrete afspraken te maken met de scouts aldaar. Helaas is het derhalve niet tot een daadwerkelijke uitwisseling gekomen.

3. Annual Twin Town Meeting Ishøj

Ishøj ontvangt jaarlijks haar partnersteden tijdens de zogenaamde Twin Town Meeting. Het betreft de steden Svedala and Haninge in Zweden, Bad Salzungen in Duitsland, Trzebinia in Polen en Cihanbeyli in Turkije.

Het thema in 2017 was diversiteit. Van zondag 7 mei tot en met donderdag 10 mei 2017 heeft een delegatie uit Waalre (wethouder Hanneke Balk, de raadsleden Suzan van de Goor-Gelens en Ineke Bastiaans, griffier Wouter Ernes en manager Sociale Ontwikkeling Marjo de Brouwer) deze bijeenkomst bezocht.

Ishøj schreef het volgende in de uitnodiging voor de bijeenkomst: "This year twinning is held under the theme Diversity. This year we will pay tribute to diversity and look at how we make room for differences. Ishøj's vision is that diversity is our strength. With this year's twinning, we show how we work with diversity in our institutions and cultural centers. You will also see examples of what diversity is in nature, art, developments and buildings in Ishøj".

Tijdens deze bijeenkomst zijn op maandag bezoeken afgelegd aan een gemeenschaps- en cultuurcentrum, een kleuterschool, een basisschool, een jeugdcentrum en is een project bekeken "Biking without age". Dit is een project waar oudere mensen op speciale fietsen, zgn. "tribikes" lang "de kans krijgen de wind in hun haar te voelen".

Op dinsdag is een moskee bezocht, een activiteitscentrum en een kerk. In de middag is het museum ARKEN en het nieuwe bedrijventerrein Wintherminde bezocht.

Over dit bezoek was wethouder Hanneke Balk ook positief: "Het onderwerp 'diversiteit' werd op meerdere wijzen besproken. Positief was dat meerder twincities aanwezig waren waardoor de onderwerpen steeds vanuit verschillende ervaringen werden besproken. Daarnaast vond ik het fantastisch dat speciaal voor Marjo en mij een extra bezoek was georganiseerd bij een uniek 'Beschermd Wonen' complex voor (jong) volwassenen. Heel leerzaam. Over dit bezoek heb ik aan collega portefeuillehouders meerdere keren verteld. Enkele onderdelen zullen we in onze eigen omgeving ook zeker terug zien!

4. Uitwisseling senioren fietsclubs

Door een seniorenfietsclub uit Ishøj werd kenbaar gemaakt dat zij interesse hadden in een uitwisseling met een Waalrese fietsclub. Hierop is geïnformeerd welke senioren fietsclub interesse had de fietsclub te ontvangen. LF-Fietsclub uit Waalre toonde interesse en in samenspraak met de raads werkgroep en de Twinning coördinator is tot een gezamenlijk programma gekomen. De Deense fietsclub is in etappes naar Nederland gefietst en op 9 augustus 2017 zijn door leden van LF-fietsclub tegemoet gefietst, waarna loco-burgemeester Hanneke Balk beide fietsclubs in de middag heeft ontvangen bij het Bastion hotel. Daar hebben de gasten ook overnacht. De drie overnachtingen zijn aangeboden door het Bastion hotel, aangezien het bezoek zo goed als samenviel met de opening van dit nieuwe hotel. Op 10 augustus heeft de gemeente de Deense delegatie kennis laten maken met de natuur en de cultuurhistorie van Waalre met een rondrit in een huifkar en een bezoek aan het Willibrorduskerkje. 's Avonds heeft raadslid Christine Eeken een maaltijd bij haar thuis verzorgd voor de gasten. Op 11 augustus heeft de LF-Fietsclub een fietsroute voorbereid en die samen met de Deense fietsclub gereden. Het bezoek is afgesloten met een BBQ met beide fietsclubs.

Het bezoek zelf is in uitstekende sfeer verlopen. LF-fietsclub heeft de Deense gasten hartelijk ontvangen en er is tweemaal gezamenlijk gefietst. De gezamenlijke passie voor het fietsen verbond en heeft veel gezellige momenten opgeleverd.

Leerpunt voor de gemeente bij dit bezoek was nog beter afspraken maken over verdeling van kosten. Het idee bestond dat daarover heldere afspraken bestonden en er een duidelijke verdeling was van programma en daarmee samenhangende kosten. Echter bleken er bij LF-fietsclub andere verwachtingen, die maakte dat er voor wat betreft het kostenaspect een nare bijmaak achterbleef. Beide partijen hebben in een goed gesprek geconcludeerd dat niet meer mag gebeuren. Het "Protocol ter regeling van de kosten rondom de stedenband met de gemeente Ishøj, Denemarken" en de "Subsidieregeling ondersteuning stedenband Ishøj gemeente Waalre", die inmiddels (helaas pas na het maken van onderlinge afspraken tussen gemeente en LF-fietsclub) in werking zijn getreden, zouden nu op voorhand de noodzakelijke helderheid voor alle partijen moeten opleveren.

Overigens heeft LF-fietsclub laten weten bezig te zijn met de voorbereidingen van een fietstocht naar Ishøj deze zomer.

4. Organisatorische en financiële aspecten

Uw raad heeft in het raadsbesluit van 6 oktober 2015 de raads werkgroep Twinning Ishøj mandaat gegeven binnen de begroting uitvoering te geven aan de stedenband. Door de Twinning coördinator is, zoals afgesproken met uw raad, een "Protocol ter regeling van de kosten rondom de stedenband met de gemeente Ishøj, Denemarken" en een "Subsidieregeling ondersteuning stedenband Ishøj gemeente Waalre" gemaakt, die inmiddels in werking zijn getreden. Dit om voor alle betrokkenen helderheid en transparantie te verkrijgen.

Vanaf 2016 is jaarlijks € 9000,- in de begroting opgenomen voor de stedenband Ishøj. De uitvoering vergt een goede organisatie en dus veel tijd. Er is dus ook rekening gehouden met ambtelijke uren. Vanuit de griffie is hiervoor 50 uur gereserveerd, vanuit de ambtelijke organisatie is ook nog eens 100 uur gereserveerd. Deze 100 uur zijn voor de Twinning coördinator, die de feitelijke bezoeken organiseert. De uren die gevraagd worden van vakafdelingen bij een concreet bezoek zijn hierbij niet meegenomen.

In 2017 is ongeveer € 4000,- uitgegeven aan de uitwisselingsbezoeken. Dat betekent dat ruim € 5000,- van het budget niet besteed is.

Voor wat betreft de ambtelijke uren is in 2016 gebleken dat de coördinatie-uren hard nodig zijn (met pieken van inzet voor concrete bezoeken) en dat de uren die gereserveerd zijn voor de griffie ruim berekend zijn, aangezien daar geen specifieke taken rondom de Twinning belegd zijn.

5. Wat heeft de twinning opgeleverd?

Het bezoek van het Social Committee heeft plaatsgevonden op uitdrukkelijk verzoek van Ishøj. Door hen was al tijdens het bestuurlijke bezoek in 2016 gebleken dat op dat vlak voor hen in Waalre één en ander te leren was. Met name de burgerinitiatieven, waarbij veel aandacht voor de medemens is en waarbij de gemeente een faciliterende rol vervult spreekt hen erg aan.

In 2017 hebben we een eerste uitwisseling gehad met verenigingen. Een belangrijk doel van deze stedenband, omdat uitgangspunt is dat met name inwoners hiervan moeten profiteren. De uitwisseling zelf heeft tot mooie contacten geleid, leerpunt is dat we wederzijdse verwachtingen tussen gemeente en vereniging in de randvoorwaardelijke sfeer voorafgaand aan het bezoek volstrekt helder moeten hebben. Dit om teleurstellingen achteraf te voorkomen. De verwachting is dat de vorig jaar vastgestelde regelingen omtrent de (tegemoetkoming in) kosten hierbij zal helpen.

Net als vorig jaar kunnen we niet zeggen dat we direct concrete werkwijzen of beleid kunnen overnemen vanuit Ishøj. Wel kunnen we nog uitdrukkelijker stellen dan afgelopen jaar dat onze contacten zich verdiept hebben en we na het afscheid na een bezoek met meer inspiratie en creativiteit kunnen overgaan tot de orde van de dag.

Tenslotte is met uw raad afgesproken dat de werkgroep Twinning Ishøj de stedenband met Ishøj na 5 jaar evalueert en op basis hiervan de raad een voorstel zal doen de stedenband al dan niet te continueren.

Waalre, 19 juni 2018

De raads werkgroep Twinning Ishøj,

Kees de Zeeuw,
voorzitter.